

RAHVUSVAHELINE AUDITEERIMISE STANDARD (EESTI) 560*

JÄRGNEVAD SÜNDMUSED

(Kehtib 15. detsembril 2016 või pärast seda lõppevate perioodide finantsaruannete auditite kohta)

SISUKORD

	Lõik
Sissejuhatus	
Käesoleva ISA ulatus	1
Järgnevad sündmused	2
Kehtima hakkamise kuupäev	3
Eesmärgid	4
Definitsioonid	5
Nõuded	
Sündmused, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel.....	6–9
Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva	10–13
Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast finantsaruannete väljaandmist.....	14–17
Rakendus- ja muu selgitav materjal	
Käesoleva ISA ulatus	A1
Definitsioonid	A2–A5
Sündmused, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel.....	A6–A10
Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva	A11–A17
Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast finantsaruannete väljaandmist.....	A18–A20

Rahvusvahelist auditeerimise standardit (ISA) 560 „Järgnevad sündmused” tuleks lugeda koos standardiga ISA 200 „Sõltumatu audiitori üldised eesmärgid ja auditi läbiviimine kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega”.

* Käesolevas standardis rahvusvahelisele auditeerimise, ülevaatamise, kindlustandvate ja seonduvate teenuste ning kvaliteedikontrolli standardile, samuti nimetatud standardite eessõnale, eetikakoodeksile ning kindlustandvate teenuste raamistikule tehtud viidet, olenemata selle vormist, käsitatakse edaspidi viitamiseks Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsiooni põhimõtete ja rahvusvaheliste standardite alusel koostatud ning audiitortegevuse seaduse § 46 lõike 2 kohaselt järelevalvenõukogu poolt kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardile, sh rahvusvahelisele auditeerimise standardile (Eesti), ülevaatamise, kindlustandvate ja seonduvate teenuste ning kvaliteedikontrolli standardile (Eesti), samuti nimetatud standardite eessõnale (Eesti), eetikakoodeksile (Eesti) ning kindlustandvate teenuste raamistikule (Eesti).

Käesolevas standardis Rahvusvahelise Arvestusekspertide Föderatsioonile või tema organile või muule töövormile tehtud viidet, olenemata selle vormist, käsitatakse edaspidi viitamiseks Eesti Audiitorkogule või tema asjakohasele organile, sh audiitortegevuse järelevalve nõukogule.

Sissejuhatus

Käesoleva ISA ulatus

1. Käesolevas rahvusvahelises auditeerimise standardis (International Standard on Auditing, ISA) käsitletakse audiitori kohustusi seoses järgnevate sündmustega finantsaruannete auditi puhul. Selles ei käsitleta asjaolusid, mis on seotud audiitori kohustustega pärast audiitori aruande kuupäeva saadud muu informatsiooni suhtes, mida käsitletakse ISA-s 720 (muudetud)¹. Selline muu informatsioon võib siiski esile tuua järgnevad sündmused, mis kuuluvad käesoleva ISA ulatusse. (Vt lõik A1)

Järgnevad sündmused

2. Finantsaruandeid võivad mõjutada teatud sündmused, mis toimuvad pärast finantsaruannete kuupäeva. Mitmed finantsaruandluse raamistikud viitavad konkreetselt sellistele sündmustele.² Sellistes finantsaruandluse raamistikutes identifitseeritakse tavaliselt kahte liiki sündmusi:
 - (a) need, mis annavad tõendusmaterjali finantsaruannete kuupäeval eksisteerinud tingimuste kohta; ja
 - (b) need, mis annavad tõendusmaterjali pärast finantsaruannete kuupäeva tekkinud tingimuste kohta.

Standardi ISA 700 selgituse kohaselt informeerib audiitori aruande kuupäev lugejat sellest, et audiitor on võtnud arvesse nende sündmuste ja tehingute mõju, mis said audiitorile teatavaks ja mis toimusid kuni selle kuupäevani.³

Kehtima hakkamise kuupäev

3. Käesolev ISA kehtib 15. detsembril 2016 või pärast seda lõppevate perioodide finantsaruannete auditite kohta.

Eesmärgid

4. Audiitori eesmärkideks on:
 - (a) koguda piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal selle kohta, kas finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel toimunud sündmused, mis nõuavad finantsaruannete muutmist või neis avalikustamist, on nendes finantsaruannetes asjakohaselt kajastatud vastavalt rakendatavale finantsaruandluse raamistikule; ja

¹ ISA 720 (muudetud) „Audiitori kohustused seoses muu informatsiooniga“

² Näiteks rahvusvahelises raamatupidamisstandardis IAS 10 „Bilansipäevajärgsed sündmused“ käsitletakse finantsaruannetes nende soodsate ja ka ebasoodsate sündmuste kajastamist, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva (mida nimetatakse IASis bilansipäevaks) ja finantsaruannete avaldamiseks kinnitamise kuupäeva vahelisel ajaperioodil.

³ ISA 700 (muudetud) „Arvamuse kujundamine ja aruandlus finantsaruannete kohta“, lõik A66.

- (b) reageerida asjakohaselt audiitorile pärast audiitori aruande kuupäeva teatavaks saanud faktidele, mis juhul, kui need oleksid olnud audiitorile teada nimetatud kuupäeval, oleksid võinud põhjustada audiitori aruande muutmise audiitori poolt.

Definitsioonid

- 5. ISAdes kasutamise otstarbel on järgmistel terminitel järgmised tähendused:
 - (a) finantsaruannete kuupäev – finantsaruannetega kaetud viimase perioodi lõppkuupäev;
 - (b) finantsaruannete kinnitamise kuupäev – kuupäev, mil koostatud on kõik need aruanded, millest koosnevad finantsaruanded, sealhulgas seotud lisad, ja tunnustatud volitustega isikud on kinnitanud, et nad on võtnud vastutuse nende finantsaruannete eest (vt lõik A2);
 - (c) audiitori aruande kuupäev – kuupäev, mil audiitor dateerib finantsaruannete kohta koostatud aruande vastavalt standardile ISA 700 (vt lõik A3);
 - (d) finantsaruannete väljaandmise kuupäev – kuupäev, mil audiitori aruanne ja auditeeritud finantsaruanded tehakse kättesaadavaks kolmandatele osapooltele (vt lõigud A4–A5);
 - (e) järgnevad sündmused – sündmused, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel, ja faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast audiitori aruande kuupäeva.

Nõuded

Sündmused, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel

- 6. Audiitor peab läbi viima auditiprotseduurid, mis on välja töötatud piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali kogumiseks selle kohta, et identifitseeritud on kõik finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel toimunud sündmused, mis nõuavad finantsaruannete muutmist või neis avalikustamist. Siiski ei oodata audiitorilt täiendavate auditiprotseduuride läbiviimist asjaolude suhtes, mille kohta varem rakendatud auditiprotseduurid on andnud rahuldavad kokkuvõtted. (vt lõik A6)
- 7. Audiitor peab läbi viima lõigus 6 nõutavad protseduurid, nii et need kataksid ajaperioodi finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel või neile võimalikult lähedal. Audiitor peab arvesse võtma audiitori riskihinnangut selliste auditiprotseduuride olemuse ja ulatuse määratlemisel, mis peavad hõlmama alljärgnevat: (vt lõik A7–A8)
 - (a) mis tahes selliste protseduuride mõistmine, mille juhtkond on kehtestanud järgnevate sündmuste identifitseerimise tagamiseks;
 - (b) juhtkonnale ja asjakohasel juhul ka isikutele, kelle ülesandeks on valitsemine, järelepärimiste tegemine selle kohta, kas on toimunud mis tahes järgnevaid sündmusi, mis võiksid mõjutada finantsaruandeid (vt lõik A9);
 - (c) finantsaruannete kuupäeva järgselt toimunud majandusüksuse omanike, juhtkonna ja nende isikute, kelle ülesandeks on valitsemine, koosolekute protokollide lugemine

(nende olemasolul) ja järelepärimiste tegemine mis tahes taolisel koosolekul arutatud asjaolude kohta, mille protokollid ei ole veel saadaval (vt lõik A10);

(d) majandusüksuse viimaste vahe-finantsaruannete lugemine, kui need on olemas.

8. Juhul kui lõikudes 6 ja 7 nõutavate protseduuride läbiviimise tulemusel identifitseerib audiitor sündmused, mis nõuavad finantsaruannete muutmist või neis avalikustamist, peab audiitor selgitama välja, kas iga selline sündmus on nendes finantsaruannetes asjakohaselt kajastatud vastavalt rakendatavale finantsaruandluse raamistikule.

Kirjalikud esitised

9. Audiitor peab nõudma juhtkonnalt ja asjakohasel juhul ka isikutelt, kelle ülesandeks on valitsemine, kirjalike esitiste andmist kooskõlas standardiga ISA 580⁴ selle kohta, et kõik sündmused, mis toimusid finantsaruannete kuupäeva järgselt ja mille muutmist või avalikustamist nõutakse rakendatava finantsaruandluse raamistikuga, on muudetud või avalikustatud.

Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva

10. Pärast audiitori aruande kuupäeva ei ole audiitoril kohustust viia finantsaruannete suhtes läbi mis tahes auditiprotseduure (vt lõik A10a). Kui aga pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva saab audiitorile teatavaks fakt, mis juhul, kui see oleks audiitorile teada olnud audiitori aruande kuupäeval, oleks võinud põhjustada audiitori aruande muutmise audiitori poolt, peab audiitor: (vt lõik A11-A12)
 - (a) arutama küsimust juhtkonnaga ja asjakohasel juhul isikutega, kelle ülesandeks on valitsemine;
 - (b) selgitama välja, kas finantsaruanded vajavad muutmist; ja kui vajavad,
 - (c) tegema juhtkonnale järelepärimisi selle kohta, kuidas juhtkond kavatses seda asjaolu finantsaruannetes käsitleda.
11. Kui juhtkond muudab finantsaruandeid, peab audiitor:
 - (a) viima läbi antud muudatuse tingimuste puhul vajalikud auditiprotseduurid.
 - (b) välja arvatud juhul, kui rakenduvad lõigus 12 esitatud tingimused:
 - (i) laiendama lõikudes 6 ja 7 viidatud auditiprotseduure uue audiitori aruande kuupäevale; ja
 - (ii) esitama uue audiitori aruande muudetud finantsaruannete kohta. Uue audiitori aruande kuupäev ei tohi olla varasem kui muudetud finantsaruannete kinnitamise kuupäev.

⁴ ISA 580 „Kirjalikud esitised”.

12. Kui seaduse, regulatsiooni või finantsaruandluse raamistikuga ei keelata juhtkonnal finantsaruannete muudatuse piiramist üksnes seda muudatust põhjustava(te) järgneva(te) sündmus(t)e mõjuga ja finantsaruannete kinnitamise eest vastutavatel isikutel ei keelata heakskiitmise piiramist üksnes selle muudatusega, siis lubatakse audiitoril piirata järgnevaid sündmusi puudutavad auditiprotseduurid, mida nõutakse lõigu 11 punkti b alapunktis i, üksnes selle muudatusega. Sellisel juhul peab audiitor kas:
- (a) muutma audiitori aruannet, et lisada üksnes selle muudatusega piiratud täiendav kuupäev, näidates sellega, et audiitori protseduurid järgnevate sündmuste osas on piiratud üksnes finantsaruannete muudatusega, mida kirjeldatakse finantsaruannete relevantstes lisas; või (vt lõik A13)
 - (b) esitama uue või muudetud audiitori aruande, mis sisaldab avaldust asjaolu rõhutavas lõigus⁵ või muu asjaolu lõigus, kus selgitatakse, et audiitori protseduurid järgnevate sündmuste osas on piiratud üksnes selle finantsaruande muudatusega, mida kirjeldatakse finantsaruannete relevantstes lisas.
13. Mõnedes jurisdiktsioonides ei pruugita juhtkonnalt seaduse, regulatsiooni või finantsaruandluse raamistikuga nõuda muudetud finantsaruannete väljaandmist ja seega ei pea audiitor esitama muudetud või uut audiitori aruannet. Kui aga juhtkond ei muuda finantsaruandeid tingimuste korral, kus audiitor peab nende muutmist vajalikuks, siis: (vt lõigud A14–A15)
- (a) kui audiitori aruannet ei ole veel majandusüksusele esitatud, peab audiitor modifitseerima arvamust, nagu nõutakse standardis ISA 705 (muudetud),⁶ ja seejärel esitama audiitori aruande; või
 - (b) kui audiitori aruanne on juba majandusüksusele esitatud, peab audiitor teavitama juhtkonda ja isikuid, kelle ülesandeks on valitsemine – välja arvatud juhul, kui kõik isikud, kelle ülesandeks on valitsemine, on seotud majandusüksuse juhtimisega –, et finantsaruandeid ei tohi kolmandatele osapooltele enne vajalike muudatuste tegemist välja anda. Kui finantsaruanded antakse hiljem siiski välja ilma vajalike muudatusteta, peab audiitor astuma asjakohaseid samme, et püüda vältida audiitori aruandele tuginemist. (vt lõigud A16–A17)

Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast finantsaruannete väljaandmist

14. Pärast finantsaruannete väljaandmist ei ole audiitoril kohustust viia selliste finantsaruannete suhtes läbi ühtegi auditiprotseduuri. Kui aga pärast finantsaruannete väljaandmist saab audiitorile teatavaks fakt, mis juhul, kui see oleks audiitorile olnud teada audiitori aruande kuupäeval, oleks võinud põhjustada audiitori aruande muutmise audiitori poolt, peab audiitor:
- (a) arutama küsimust juhtkonnaga ja asjakohasel juhul isikutega, kelle ülesandeks on valitsemine;

⁵ ISA 706 (muudetud) „Asjaolu rõhutavad lõigud ja muu asjaolu lõigud sõltumatu audiitori aruandes”.

⁶ ISA 705 (muudetud) „Arvamuse modifikatsioonid sõltumatu audiitori aruandes”.

- (b) määrama kindlaks, kas finantsaruanded vajavad muutmist; ja kui vajavad,
 - (c) tegema juhtkonnale järelepärimisi selle kohta, kuidas juhtkond kavatses seda asjaolu finantsaruannetes käsitleda (vt lõik A18).
15. Kui juhtkond muudab finantsaruandeid, peab audiitor: (vt lõik A19)
- (a) viima läbi antud muudatuse tingimuste juures vajalikud auditiprotseduurid.
 - (b) vaatama üle juhtkonna astunud sammud, tagamaks, et igaühte, kes on saanud kätte eelnevalt välja antud finantsaruanded koos audiitori aruandega, on olukorrast informeeritud.
 - (c) Välja arvatud juhul, kui rakenduvad lõigus 12 esitatud tingimused:
 - (i) laiendama lõikudes 6 ja 7 viidatud auditiprotseduure uue audiitori aruande kuupäevale ja dateerima uue audiitori aruande kuupäeval, mis ei ole varasem muudetud finantsaruannete kinnitamise kuupäevast; ja
 - (ii) esitama uue audiitori aruande muudetud finantsaruannete kohta.
 - (d) Kui rakenduvad lõigus 12 esitatud tingimused, muutma audiitori aruannet või esitama uue audiitori aruande, nagu nõutakse lõigus 12.
16. Audiitor peab uuele või muudetud audiitori aruandele lisama asjaolu rõhutava lõigu või muu asjaolu rõhutava lõigu, mis viitab varem välja antud finantsaruannete muutmise põhjust põhjalikumalt käsitlevale finantsaruannete lisale ja audiitori esitatud varasemale aruandele.
17. Kui juhtkond ei astu vajalikke samme tagamaks, et igaühte, kes on saanud eelnevalt välja antud finantsaruanded, on olukorrast informeeritud, ega muuda finantsaruandeid tingimuste korral, kus audiitor usub, et neid tuleb muuta, peab audiitor teavitama juhtkonda, ja isikuid, kelle ülesandeks on valitsemine – välja arvatud juhul, kui kõik need, kelle ülesandeks on valitsemine, on seotud majandusüksuse juhtimisega,⁷ et audiitor püüab takistada edasist tuginemist audiitori aruandele. Kui sellisele teatele vaatamata ei astu juhtkond või isikud, kelle ülesandeks on valitsemine, vajalikke samme, peab audiitor võtma asjakohaseid meetmeid, püüdmaks vältida tuginemist audiitori aruandele. (vt lõik A20).

⁷ ISA 260 (muudetud) „Infovahetus isikutega, kelle ülesandeks on valitsemine”, lõik 13.

Rakendus- ja muu selgitav materjal

Käesoleva ISA ulatus (vt lõik 1)

- A1. Kui auditeeritud finantsaruanded on lisatud muudele dokumentidele pärast finantsaruannete väljaandmist (muud kui aastaaruanded, mis kuuluksid ISA 720 (muudetud) ulatusse), võib audiitoril esineda lisakohustusi audiitori poolt arvesse võetavate järgnevate sündmuste osas, nagu näiteks seaduste või regulatsioonide nõuded, mis on seotud väärtpaberite avaliku pakkumisega jurisdiktsioonides, kus väärtpabereid pakutakse. Näiteks võidakse audiitorilt nõuda täiendavate auditiprotseduuride tegemist kuni lõpliku pakkumisdokumendi kuupäevani. Nende protseduuride hulka võivad kuuluda lõikudes 6 ja 7 viidatud protseduurid, mida viidi läbi kuni lõpliku pakkumisdokumendi jõustumise või selle lähedal oleva kuupäevani, ja pakkumisdokumendi läbilugemine, et hinnata, kas pakkumisdokumendis esinev muu informatsioon on järjepidev audiitoriga seotud finantsinformatsiooniga.⁸

Definitsioonid

Finantsaruannete kinnitamise kuupäev (vt lõik 5 punkt b)

- A2. Mõnedes jurisdiktsioonides identifitseeritakse seaduse või regulatsiooniga need üksikisikud või organid (näiteks juhtkond või isikud, kelle ülesandeks on valitsemine), kes vastutavad järelduste tegemise eest selle kohta, et kõik aruanded, mis moodustavad finantsaruanded, sealhulgas seotud lisad, on koostatud, ja määravad kindlaks vajaliku kinnitamisprotsessi. Teistes jurisdiktsioonides ei ole kinnitamisprotsessi seaduse või regulatsiooniga ette nähtud ning majandusüksus järgib finantsaruannete koostamisel ja lõpetamisel enda protseduure, arvestades oma juhtimis- ja valitsemisstruktuuridega. Mõnedes jurisdiktsioonides on nõutav finantsaruannete lõplik kinnitamine aktsionäride poolt. Nendes jurisdiktsioonides ei ole lõplik kinnitamine aktsionäride poolt vajalik audiitori järelduse tegemiseks selle kohta, kas on kogutud piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal, mille põhjal kujundada audiitori arvamus finantsaruannete kohta. ISAde eesmärkidel on finantsaruannete kinnitamise kuupäevaks varaseim kuupäev, mil tunnustatud volitustega isikud kinnitavad, et kõik aruanded, mis moodustavad finantsaruanded, sealhulgas seotud lisad, on koostatud, ja tunnustatud volitustega isikud on kinnitanud, et nad on võtnud vastutuse nende finantsaruannete eest.

Audiitori aruande kuupäev (vt lõik 5 punkt c)

- A3. Audiitori aruannet ei saa dateerida varem kui kuupäeval, millal audiitor on kogunud piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali, mille põhjal kujundada arvamust finantsaruannete kohta, hõlmates tõendusmaterjali selle kohta, et kõik aruanded, millest koosnevad finantsaruanded, sealhulgas seotud lisad, on koostatud, ja tunnustatud volitustega isikud on kinnitanud, et nad on võtnud vastutuse nende finantsaruannete eest.

⁸ Vt ISA 200 „Sõltumatu audiitori üldised eesmärgid ja auditi läbiviimine kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega”, lõik 2.

⁹Järelikult ei saa audiitori aruande kuupäev olla varasem kui lõigu 5 punktis b määratletud finantsaruannete kinnitamise kuupäev. Administratiivsetel põhjustel võib mööduda ajaperiood lõigu 5 punktis c määratletud audiitori aruande kuupäeva ja selle kuupäeva vahel, mil audiitori aruanne esitatakse majandusüksusele.

Finantsaruannete väljaandmise kuupäev (vt lõik 5 punkt d)

- A4. Kuupäev, mil finantsaruanded välja antakse, sõltub tavaliselt majandusüksuse regulatiivsest keskkonnast. Teatud tingimustel võib finantsaruannete väljaandmise kuupäev olla kuupäev, mil need registreeritakse reguleerivas asutuses. Kuna auditeeritud finantsaruandeid ei saa välja anda ilma audiitori aruandeta, siis kuupäev, millal auditeeritud finantsaruanded välja antakse, ei tohi olla mitte ainult audiitori aruande kuupäev või hilisem kuupäev, vaid peab ka olema kuupäev, millal audiitori aruanne esitatakse majandusüksusele, või hilisem kuupäev.

Avaliku sektori majandusüksuste puhul spetsiifiliselt arvesse võetavad asjaolud

- A5. Avaliku sektori puhul võib kuupäev, mil finantsaruanded välja antakse, olla kuupäevaks, mil auditeeritud finantsaruanded ja audiitori aruanne nende kohta esitatakse seadusandlikule organile või tehakse muul viisil avalikkusele teatavaks.

Sündmused, mis toimuvad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel (vt lõigud 6–9)

- A6. Audiitori riskihindamisest sõltuvalt võivad lõigus 6 nõutavad auditiprotseduurid sisaldada piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalikke protseduure, mis hõlmavad finantsaruannete kuupäeva ja audiitori aruande kuupäeva vahel toimunud arvestusandmete või tehingute ülevaatamist või testimist. Lõikudes 6 ja 7 nõutavad auditiprotseduurid on lisaks neile protseduuridele, mida audiitor võib läbi viia muudel põhjustel, kuid tänu millele võib siiski saada tõendusmaterjali järgnevate sündmuste kohta (näiteks et koguda auditi tõendusmaterjali kontosaldode kohta finantsaruannete kuupäeva seisuga, nagu näiteks periodiseerimise protseduurid või protseduurid laekumata arvete hilisema laekumise kohta).
- A7. Lõigus 7 sätestatakse antud kontekstis kindlad auditiprotseduurid, mille läbiviimist audiitorilt nõutakse vastavalt lõigule 6. Kuid audiitori poolt läbi viidavate järgnevate sündmuste protseduurid võivad sõltuda saadaolevast informatsioonist ja eriti ulatusest, milles arvestusandmeid on koostatud alates finantsaruannete kuupäevast. Kui arvestusandmed ei ole ajakohastatud ja seega ei ole vahefinantsaruandeid (kas sisemistel või välistel eesmärkidel) koostatud või kui juhtkonna või isikute, kelle ülesandeks on valitsemine, koosolekute protokolle ei ole koostanud, võivad relevantsete auditiprotseduurid esineda saadaolevate registrite ja andmete, kaasa arvatud pangaväljavõtete inspekterimise vormis. Lõigus A8 esitatakse näited mõnede täiendavate asjaolude kohta, mida audiitor võib nende järelepärimiste käigus arvesse võtta.

⁹ Vt ISA 700, lõik 41

A8. Lisaks lõigus 7 nõutavatele auditiprotseduuridele võib audiitor pidada vajalikuks ja asjakohaseks alljärgnevat:

- majandusüksuse viimaste saadaolevate eelarvete, rahavoogude prognooside ja teiste seonduvate juhtkonna aruannete lugemine finantsaruannete kuupäeva järgsete perioodide kohta;
- majandusüksuse juriidilisele nõuandjale järelepärimiste tegemine või eelnevate suuliste või kirjalike järelepärimiste laiendamine kohtuvaidluste ja hagide kohta; või
- selle kaalumise, kas konkreetseid järgnevaid sündmusi katvad kirjalikud esitised võivad olla vajalikud muu auditi tõendusmaterjali toetamiseks ja seega piisava asjakohase auditi tõendusmaterjali kogumiseks.

Järelepärimiste tegemine (vt lõik 7 punkt b)

A9. Järelepärimiste tegemisel juhtkonnale ja asjakohasel juhul isikutele, kelle ülesandeks on valitsemine, selle kohta, kas on toimunud mis tahes järgnevaid sündmusi, mis võiksid mõjutada finantsaruandeid, võib audiitor teha järelepärimisi nende näitajate hetkeolukorra kohta, mida arvestati esialgsete või mittetäielike andmete põhjal, ja ta võib teha spetsiifilisi järelepärimisi järgmiste asjaolude kohta:

- Kas on sõlmitud uusi kohustusi, võlakohustusi või garantiisid.
- Kas varasid on müüdnud või omandatud või kas seda planeeritakse.
- Kas on suurendatud kapitali või antud välja võlainstrumente, näiteks emiteeritud uusi aktsiaid või võlakirju, või on sõlmitud või planeeritakse sõlmida ühinemis- või likvideerimisleping.
- Kas varasid on valitsuse poolt eksproprieeritud või need on hävinenud, näiteks tulekahjus või üleujutuses.
- Kas on toimunud mingeid tingimuslikke asjaolusid puudutavaid arenguid.
- Kas on tehtud mingeid ebatavalisi arvestuslikke korrigeerimisi või kaalutakse nende tegemist.
- Kas on toimunud või võivad tõenäoliselt toimuda mingid sündmused, mis seavad kahtluse alla finantsaruannetes kasutatud arvestusprintsipi asjakohasuse, nagu näiteks juhul, kui sellised sündmused seaksid kahtluse alla tegevuse jätkuvuse eelduse põhjendatuse.
- Kas on toimunud mingeid sündmusi, mis on relevantsete finantsaruannetes esitatud hinnangute või eraldiste mõõtmisel.
- Kas on toimunud mingeid sündmusi, mis on relevantsete varade kaetavuse suhtes.

Protokollide lugemine (vt lõik 7 punkt c)

Avaliku sektori majandusüksuste puhul spetsiifiliselt arvesse võetavad asjaolud

A10. Avaliku sektori puhul võib audiitor lugeda seadusandliku kogu relevantsete menetluste ametlikke dokumente ja teha järelepärimisi menetluste käigus käsitletud asjaolude kohta, mille kohta ei ole veel saadaval ametlikke dokumente.

Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva

Pärast audiitori aruande kuupäeva saadud muu informatsiooni mõjud (vt lõik 10)

A11. Kuigi audiitor ei ole kohustatud teostama finantsaruannete suhtes mis tahes auditiprotseduure pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva, sisaldab ISA 720 (muudetud) nõudeid ja juhiseid pärast audiitori aruande kuupäeva saadud muu informatsiooni kohta, mis võib hõlmata muud informatsiooni, mis saadakse pärast audiitori aruande kuupäeva, kuid enne finantsaruannete väljaandmise kuupäeva.

Juhtkonna kohustus audiitori ees (vt lõik 10)

A12. Nagu on selgitatud standardis ISA 210, hõlmavad kokkulepitud auditi töövõtu tingimused juhtkonnapoolset nõusolekut informeerida audiitorit faktidest, mis võivad mõjutada finantsaruandeid, millest juhtkond võib saada teadlikuks audiitori aruande kuupäeva ja finantsaruannete väljaandmise kuupäeva vahelisel ajaperioodil.¹⁰

Kahekordne dateerimine (vt lõik 12 punkt a)

A13. Juhul kui lõigu 12 punktis a kirjeldatud tingimuste korral muudab audiitor audiitori aruannet, et lisada selle muudatusega piiratud täiendav kuupäev, ei muutu audiitori aruande kuupäev finantsaruannete kohta enne nende järgnevat muutmist juhtkonna poolt, kuna see kuupäev informeerib lugejat sellest, millal viidi lõpule audititöö nende finantsaruannete kohta. Siiski lisatakse täiendav kuupäev audiitori aruandele ning informeeritakse sellega kasutajaid, et pärast nimetatud kuupäeva olid audiitori protseduurid piiratud finantsaruannete järgneva muudatusega. Järgnev on näide sellise täiendava kuupäeva kohta:

“(Audiitori aruande kuupäev), välja arvatud lisa Y suhtes, mis on (lisa Y kirjeldatud muudatusega piiratud auditiprotseduuride lõpetamise kuupäeva) seisuga.”

Finantsaruannete muutmata jätmise juhtkonna poolt (vt lõik 13)

A14. Mõnedes jurisdiktsioonides ei pruugita seaduse, regulatsiooni või finantsaruandluse raamistikuga nõuda juhtkonnalt muudetud finantsaruannete väljaandmist. Nii on tihti juhul, kui kohe tuleb välja anda finantsaruanded järgmise perioodi kohta, tingimusel et sellistes aruannetes esitatakse asjakohane avalikustatav informatsioon.

Avaliku sektori majandusüksuste puhul spetsiifiliselt arvesse võetavad asjaolud

¹⁰ ISA 210 „Auditi töövõtu tingimuste kokkuleppimine”, lõik A24.

A15. Kui juhtkond ei muuda finantsaruandeid, võib sammude astumine avaliku sektori puhul vastavalt lõigule 13 sisaldada ka eraldi aruandmist seaduseandjale või mõnele teisele aruandluse hierarhias relevantsele organile järgneva sündmuse mõjude kohta finantsaruannetele ja audiitori aruandele.

Audiitori tegevus, millega ta püüab vältida audiitori aruandele tuginemist (vt lõik 13 punkt b)

A16. Võib-olla peab audiitor täitma täiendavaid juriidilisi kohustusi isegi siis, kui audiitor on teavitanud juhtkonda, et finantsaruandeid ei tohi välja anda, ja juhtkond on selle nõudmisega nõustunud.

A17. Kui juhtkond on finantsaruanded välja andnud vaatamata audiitori teatele mitte anda finantsaruandeid kolmandatele osapooltele, sõltub audiitori tegevuskava finantsaruannete kohta koostatud audiitori aruandele tuginemise vältimiseks audiitori seaduslikest õigustest ja kohustustest. Järelikult võib audiitor pidada asjakohaseks otsida juriidilist nõustamist.

Faktid, mis saavad audiitorile teatavaks pärast finantsaruannete väljaandmist

Pärast finantsaruannete väljaandmist saadud muu informatsiooni mõjud (vt lõik 14)

A18. Audiitori kohustusi seoses pärast audiitori aruande kuupäeva saadud muu informatsiooniga käsitletakse ISAs 720 (muudetud). Kuigi audiitor ei ole kohustatud teostama finantsaruannete suhtes mis tahes auditiprotseduure pärast finantsaruannete väljaandmist, sisaldab ISA 720 (muudetud) nõudeid ja juhiseid pärast audiitori aruande kuupäeva saadud muu informatsiooni kohta.

Finantsaruannete muutmata jätmine juhtkonna poolt (vt lõik 15)

Avaliku sektori majandusüksuste puhul spetsiifiliselt arvesse võetavad asjaolud

A19. Mõnedes jurisdiktsioonides võidakse seaduse või regulatsiooniga keelata avaliku sektori majandusüksustel muudetud finantsaruannete väljaandmine. Selliste tingimuste korral võib audiitorile olla asjakohaseks tegevuskavaks aruandmine asjakohasele seadusega kindlaksmääratud organile.

Audiitori tegevus, millega ta püüab vältida audiitori aruandele tuginemist (vt lõik 17)

A20. Kui audiitor usub, et juhtkonnal või isikutel, kelle ülesandeks on valitsemine, ei ole õnnestunud astuda vajalikke samme eelnevalt majandusüksuse poolt välja antud finantsaruannete kohta koostatud audiitori aruandele tuginemise vältimiseks, vaatamata audiitori eelnevale teavitamisele selle kohta, et audiitor võtab tarvitusele meetmed sellise tuginemise vältimiseks, sõltub audiitori tegevuskava audiitori seaduslikest õigustest ja kohustustest. Järelikult võib audiitor pidada asjakohaseks otsida juriidilist nõustamist.